

Βανάτο Ζακύνθου: Απολογισμός δράσεων 2025-26 Μορφωτικού Κέντρου Λόγου και Τέχνης «Αληθώς»

[Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Ζακύνθου](#)

Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2025-2026, το Μορφωτικό Κέντρο Λόγου και Τέχνης «Αληθώς» της Ενορίας Βανάτου διήλθε δημιουργικά το 16ο έτος της πορείας του, παρουσιάζοντας ένα πολυσχιδές, συνεκτικό και ώριμο έργο.

Οι δράσεις του αναπτύχθηκαν σε δύο κύριους άξονες: τις μεγάλες εκδηλώσεις εντός του Ναού της Παναγούλας («Μεγάλα ΑΛΗΘΩΣ») και τον κύκλο των Σεμιναρίων στην Ενοριακή Βιβλιοθήκη («Μικρά ΑΛΗΘΩΣ»), οι οποίοι συνυφάνθηκαν σε μια ενιαία πολιτισμική και παιδευτική πρόταση.

Τα «Μεγάλα ΑΛΗΘΩΣ»: Εκδηλώσεις ευρείας απήχησης και υψηλής ποιότητας

1. Έναρξη κύκλου - Η συγχωρητικότητα ως υπαρξιακή στάση ζωής (Σάββατο, 8 Νοεμβρίου 2025)

Η έναρκτηρία εκδήλωση του έτους, στον κατάμεστο Ναό της Παναγούλας, έδωσε τον τόνο για όσα θα ακολουθούσαν. Ο Πρωτοπρεσβύτερος Ευάγγελος Παπανικολάου, “οικουμενικός” και φλογερός ομιλητής, αλλά και ιεραπόστολος στο Καμερούν, με τον πολυσχιδή του λόγο και τη βιωματική του μαρτυρία, ανέπτυξε το θέμα της συγχωρητικότητας ως βαθιά πνευματική πράξη. Η προσέγγισή του δεν περιορίστηκε σε θεωρητική ανάπτυξη, αλλά αντλούσε από την Αγία Γραφή, την εκκλησιαστική παράδοση, την βιβλική και ελληνική ιστορία, την καθημερινή εμπειρία.

Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στην διάσταση της συγχώρησης ως εσωτερικής ελευθερίας, η οποία μεταμορφώνει τον άνθρωπο και ανακαινίζει τις ανθρώπινες σχέσεις. Οι αναφορές στον Άγιο Διονύσιο, τον Άγιο Νεκτάριο και σε μορφές της ελληνικής ιστορίας ανέδειξαν τη συγχωρητικότητα ως ενεργό δύναμη που υπερβαίνει την ανθρώπινη αδυναμία.

Το ακροατήριο συμμετείχε με έντονη προσήλωση, με εμφανή συγκινησιακή φόρτιση, στοιχείο που μαρτυρούσε ότι ο λόγος δεν παρέμενε εξωτερικός, αλλά λειτουργούσε ως εσωτερικό βίωμα. Στην εκδήλωση παρέστη και συνεχάρη με θερμούς λόγους ο Σεβ. Μητροπολίτης Καμερούν κ. Γρηγόριος, προσδίδοντας ιδιαίτερη εκκλησιαστική βαρύτητα στη σύναξη. Η εκδήλωση έκλεισε με ευχαριστίες και επιβεβαίωσε την απήχηση του «Αληθώς» ως χώρου ουσιαστικού διαλόγου.

2. Προχριστουγεννιάτικη εκδήλωση. Θεολογία της Ενανθρωπήσεως και μουσική παράδοση (Κυριακή, 14 Δεκεμβρίου 2025)

Η δεύτερη μεγάλη εκδήλωση κινήθηκε στον άξονα του μυστηρίου της θείας Ενανθρωπήσεως, συνδέοντας τον θεολογικό λόγο με την εκκλησιαστική και λαϊκή μουσική παράδοση. Ο Σεβ. Μητροπολίτης Ζακύνθου κ. Διονύσιος Δ΄ ανέπτυξε με θεολογική ακρίβεια τη συμβολή της Θεοτόκου στο σχέδιο της σωτηρίας, αναδεικνύοντας τη σημασία της ελεύθερης συγκατάθεσής Της.

Η ομιλία του λειτούργησε ως πνευματική εισαγωγή στο μυστήριο των ημερών, προσκαλώντας σε εσωτερική εγρήγορση και ουσιαστική συμμετοχή στο εκκλησιαστικό γεγονός των Χριστουγέννων. Η θεολογική εμβάθυνση συνδυάστηκε αρμονικά με το μουσικό μέρος της εκδήλωσης.

Οι ύμνοι και τα κάλαντα, αποδοσμένα με σεβασμό κατά το ζακύνθιο ύφος της

ψαλτικής, από τον συνθέτη και μουσικολόγο Αντώνη Κλάδη και τους συνεργάτες του, μαζί με παιδιά του Μουσικού Σολείου Ζακύνθου, δημιούργησαν μια ατμόσφαιρα όπου η παράδοση δεν λειτουργούσε ως απλή αναπαράσταση, αλλά ως ζωντανή εμπειρία. Η πρώτη παρουσίαση των «Καλάντων του Αγίου Διονυσίου» αποτέλεσε κορυφαία στιγμή, καθώς συνδύασε νέα δημιουργία με βαθιά ριζωμένη τοπική ταυτότητα.

Η σύμπραξη λόγου και μουσικής ανέδειξε την δυνατότητα του «Αληθώς» να παράγει πολιτισμό που δεν περιορίζεται σε αναμνηστικό χαρακτήρα, αλλά λειτουργεί δημιουργικά μέσα στο παρόν.

3. Ημέρα της Γυναίκας. Από τη λογοτεχνία και την υμνολογία (Κυριακή, 8 Μαρτίου 2026)

Η τρίτη εκδήλωση, αφιερωμένη στην Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας, προσέγγισε το θέμα της γυναικείας παρουσίας με πολυεπίπεδο τρόπο. Η εισήγηση για τη γυναίκα στο έργο του Γρηγορίου Ξενοπούλου, από την Κατερίνα Δεμέτη, αρχαιολόγο και Διευθύντρια του Μουσείου Σολωμού και Επιφανών Ζακυνθίων, ανέδειξε τη στενή σύνδεση προσωπικού βιώματος και λογοτεχνικής δημιουργίας, φωτίζοντας τη γυναικεία μορφή ως πηγή έμπνευσης και αφηγηματικής δυναμικής.

Η μετάβαση από τη λογοτεχνική προσέγγιση στην εκκλησιαστική υμνολογία πραγματοποιήθηκε με φυσικότητα, μέσα από τους θεομητορικούς ύμνους που απέδωσε η χορωδία “Θ. Κουρκουμέλης-Κοθρής”, υπό τον μαέστρο της Παναγιώτη Μαρίνο. Η παρουσία της Θεοτόκου ως κορυφαίας μορφής της πίστης έδωσε θεολογικό βάθος στη θεματική της εκδήλωσης, εντάσσοντας τη γυναικεία παρουσία σε ένα ευρύτερο πνευματικό πλαίσιο.

Ιδιαίτερη βαρύτητα είχε η απονομή Βραβείων «Αληθώς», στους κ.κ. Κατερίνα Δεμέτη και Παναγιώτη Μαρίνο, η οποία ανέδειξε την αξία της διαχρονικής προσφοράς στο σημαντικών ανθρώπων στον πολιτισμό. Η τεκμηριωμένη παρουσίαση των βραβεύσεων και η συμμετοχή του Μητροπολίτου Ζακύνθου προσέδωσαν κύρος και συμβολικό βάθος στην όλη διαδικασία.

Η εκδήλωση ανέδειξε την ικανότητα του «Αληθώς» να συνδέει τον επιστημονικό λόγο, την τέχνη και την κοινωνική αναγνώριση σε ένα ενιαίο γεγονός με ουσιαστικό περιεχόμενο.

4. Προ-πασχαλινή εκδήλωση | Διάβαση από τον θάνατο στην Ανάσταση (Κυριακή Ε΄ Νηστειών, 29 Μαρτίου 2026)

Η τέταρτη εκδήλωση, ενταγμένη στο κλίμα της Μεγάλης Τεσσαρακοστής,

επικεντρώθηκε στο υπαρξιακό ζήτημα του θανάτου και στην προοπτική της Αναστάσεως. Η θεολογική εισήγηση ανέπτυξε με σαφήνεια την πορεία από την ανθρώπινη αγωνία προς την ελπίδα που θεμελιώνεται στο αναστάσιμο γεγονός.

Ο λόγος του εκπαιδευτικού Κωνσταντίνου Μπατσιόλα, φιλόλογου-θεολόγου, συνδέθηκε οργανικά με την υμνολογική παράδοση, ενώ η μουσική απόδοση των ύμνων από την μικτή πολυφωνική Χορωδία “Το Όνειρο του Παιδιού”, υπό τον μαέστρο της Δημήτριο Κάνδηλα, ενίσχυσε την κατανοητική ατμόσφαιρα. Η συμμετοχή διακεκριμένων ψαλτών και η ερμηνεία του «Σήμερα κρεμάται» στο ζακύνθιο ύφος αποτέλεσαν στιγμές ιδιαίτερης έντασης και συγκίνησης.

Τα θεολογικά σχόλια που παρεμβλήθηκαν μεταξύ των μουσικών ενοτήτων από τον θεολόγο Σταμάτιο Ζούλα βοήθησαν στην κατανόηση των υμνολογικών κειμένων, μετατρέποντας την ακρόαση σε ενεργό πρόσληψη.

Η εκδήλωση ολοκληρώθηκε με την απονομή του τίτλου του Επίτιμου Προέδρου της ανωτέρω Χορωδίας στον Μητροπολίτη Ζακύνθου, στοιχείο που προσέδωσε χαρακτήρα ικανοποίησης στο κοινό.

Η συνολική εμπειρία υπήρξε βαθιά βιωματική και λειτουργικά προσανατολισμένη.

Τα «Μικρά ΑΛΗΘΩΣ»: Σεμινάρια με βάθος, συμμετοχή και παιδευτική συνέχεια

Τα Σεμινάρια που φιλοξενήθηκαν στην Ενοριακή Βιβλιοθήκη αποτέλεσαν τον σταθερό παιδευτικό ιστό του «Αληθώς», μέσα στον οποίο καλλιεργήθηκε η διάρκεια, η προσωπική συμμετοχή και η βιωματική σχέση με τη γνώση.

Το Σεμινάριο Αγιολογίας (υπεύθυνος: Μητροπολίτης Ζακύνθου) ανέδειξε τη σύγχρονη αγιότητα ως ζώσα πραγματικότητα της Εκκλησίας. Οι συμμετέχοντες προσέγγισαν μορφές αγίων όχι ως μακρινές ιστορικές αναφορές, αλλά ως υπαρξιακά πρότυπα. Η παρουσίαση των βίων και της πνευματικής τους εμπειρίας δημιούργησε χώρο διαλόγου, εμβάθυνσης και προσωπικού προβληματισμού, ενισχύοντας τη σύνδεση πίστης και καθημερινότητας.

Το Σεμινάριο Αγιογραφίας (εκπαιδευτής: Νίκος Μπιάζης-Σεντής) προσέφερε μια εμπειρία δημιουργίας, όπου η τέχνη συνδέθηκε με την εσωτερική πειθαρχία και τη σιωπηλή συγκέντρωση. Η καθοδήγηση του διδάσκοντος και η κοινή πορεία των συμμετεχόντων διαμόρφωσαν ένα περιβάλλον συνεργασίας, μέσα στο οποίο η αγιογραφική πράξη μετατράπηκε σε πορεία προσωπικής καλλιέργειας και αισθητικής ωρίμανσης.

Το Σεμινάριο Πρώτων Βοηθειών (υπεύθυνη: Άννα Μαρία Λιβέρη, εκ μέρους του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού) έδωσε ιδιαίτερη έμφαση στην κοινωνική διάσταση της γνώσης. Η βιωματική εκπαίδευση, με πρακτικές ασκήσεις και ενεργό συμμετοχή, καλλιέργησε δεξιότητες άμεσης εφαρμογής, ενισχύοντας την υπευθυνότητα, την ψυχραιμία και τη διάθεση προσφοράς προς τον συνάνθρωπο. Η συμμετοχή νέων ανθρώπων προσέδωσε προοπτική συνέχειας και ανανέωσης.

Το Σεμινάριο Ιστορίας και Πολιτισμού του Αθλητισμού (υπεύθυνος: Αλέξανδρος Καποδίστριας, Δρ Κοινωνιολογίας και γυμναστής) ανέδειξε τον αθλητισμό ως φορέα ιδεών και κοινωνικών ταυτοτήτων. Η προσέγγιση της σχέσης σώματος, παιδείας και κοινωνίας προσέφερε στους συμμετέχοντες –ιδίως στους μαθητές– ένα ευρύτερο πλαίσιο κατανόησης της ιστορικής και πολιτισμικής εξέλιξης, ενισχύοντας τη σύνδεση γνώσης και εμπειρίας.

Ο κύκλος των Σεμιναρίων ανέδειξε την ενορία ως χώρο ουσιαστικής παιδείας, όπου η γνώση δεν μεταδίδεται απλώς, αλλά βιώνεται, καλλιεργείται και μετασχηματίζεται σε στάση ζωής.

Συνολική εκτίμηση: Ένα ώριμο και συνεκτικό έργο με προοπτική

Ο συνολικός απολογισμός του έτους αποκαλύπτει ένα έργο με εσωτερική συνοχή, σαφή προσανατολισμό και ουσιαστική απήχηση. Το «Αληθώς» αναδεικνύεται ως ένας ζωντανός πυρήνας παιδείας και πολιτισμού, όπου η θεολογία, η γνώση, η δημιουργικότητα και η τέχνη συνυπάρχουν δημιουργικά.

Η συνύπαρξη των μεγάλων εκδηλώσεων και των σεμιναρίων συγκροτεί μια ολοκληρωμένη παιδαγωγική πρόταση. Οι κορυφαίες στιγμές των εκδηλώσεων συναντούν την διάρκεια της μαθησιακής διαδικασίας, ενώ η θεωρητική προσέγγιση συνδέεται με τη βιωματική εμπειρία.

Η ποιότητα του θεολογικού λόγου, η καλλιτεχνική αρτιότητα, η ενεργός συμμετοχή των ανθρώπων και η καλλιέργεια κοινωνικής ευθύνης συνθέτουν μια

εικόνα ώριμης παρουσίας στον τοπικό χώρο. Το «Αληθώς» ουδόλως περιορίζεται σε μια σειρά εκδηλώσεων, αλλά λειτουργεί ως κοινότητα, ως τόπος συνάντησης και ως πεδίο δημιουργίας.

Ιδιαίτερη σημασία έχει η διαρκής συμμετοχή νέων ανθρώπων, στοιχείο που διασφαλίζει τη συνέχεια και την ανανέωση. Παράλληλα, η τιμητική αναγνώριση προσώπων που προσφέρουν στον πολιτισμό ενισχύει τη συλλογική μνήμη και προβάλλει πρότυπα δημιουργικής παρουσίας. Σημειωτέον ότι έχουν ήδη εξαγγελθεί τρία Βραβεία «Αληθώς» για το ερχόμενο καλοκαίρι, σε άξιους ανθρώπους των Γραμμάτων και της Τέχνης.

Το έργο του έτους 2025-2026 συνιστά μian ολοκληρωμένη πρόταση ζωής, όπου η Ενορία λειτουργεί ως εργαστήριο πολιτισμού και πνευματικότητας. Η μέχρι τώρα πορεία δημιουργεί ισχυρές βάσεις για το μέλλον, ανοίγοντας προοπτικές περαιτέρω ανάπτυξης και διεύρυνσης των δράσεων, με σταθερό προσανατολισμό στην καλλιέργεια του ανθρώπου και της κοινότητας.